

Назва дисципліни	Прогностика
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредитів / 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач (і)	Юськів Богдан Миколайович
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри, в соцмережі	http://rshu.edu.ua/kafedry-fdkmttf/kafedra-etub/sklad-ketub/121-personalii/1219-yuskiv-bohdan-mykolaiovych
Е-mail викладача:	yuskivb@ukr.net
Мова викладання	українська
Консультації	Очні консультації: на кафедрі згідно з графіком консультацій

Цілі навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування системи знань, умінь та навиків щодо використання методичного апарату економічного прогнозування для соціально-економічних процесів.

Завданням дисципліни є розробка відповідних проблем гносеології і логіки теоретичного прогностичного дослідження, наукових принципів типології прогнозів, класифікації методів прогнозування, розмежування таких взаємозалежних понять як гіпотеза і прогноз, прогноз і закон, аналіз і прогноз, прогноз і план, рішення тощо. Одна з найважливіших задач прогностики – розробка спеціальних методологічних проблем прогнозування з метою підвищення обґрунтованості прогнозів.

Основними завданнями вивчення дисципліни „Прогностика” є:

- поглиблення знань і вмінь щодо вибору методів прогнозування;
- вивчення основних підходів і методів якісного та кількісного прогнозування, персональних комп'ютерів для розв'язання задач прогнозування.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні поняття, категорії;
- принципи наукових передбачень, прогностичні ефекти;
- основні методи фактографічного (формалізованого) і експертного прогнозування;
- методологію моделювання і прогнозування;
- методи і системи комп'ютерного прогнозування та їхнє застосування в практиці соціально-економічної діяльності;

вміти:

- використовувати методи і моделі соціально-економічного прогнозування в умовах розвитку українського суспільства і світової спільноти в цілому.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка та освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» РДГУ дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності:

СК01. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК04. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК07. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК08. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

СК09. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально- економічні процеси.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати:

Знання

ЗН03. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ЗН08. Знати та розуміти методологію інтелектуального аналізу даних, основні практичні бізнес-задачі, що можна вирішувати засобами Data Mining, можливості застосування програмного забезпечення для інтелектуального аналізу даних у професійній діяльності.

Вміння

ВМ03. Застосовувати відповідні економіко - математичні методи і моделі для вирішення економічних завдань та розв'язувати аналітичні задачі і задачі прогнозування за допомогою сучасних технічних засобів, інформаційних технологій та програмних продуктів.

ВМ06. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ВМ07. Ідентифікувати джерела, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники, виявляти приховані закономірності у великих масивах даних.

ВМ08. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ВМ09. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах

ВМ10. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ВМ13. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

Комунікація

КОМ2. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Автономність і відповідальність

АіВ04. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Передумови вивчення дисципліни «Прогностика» відсутні.

Мотивація здобувачів вищої освіти полягає:

- формування почуття задоволення від пізнання нового;
- усвідомлення розширення власних перспектив у плані знайомства з дійсністю, відкриття невідомих сторін оточуючої дійсності – закономірностей творчості;
- формування стійкої тенденції до продовження креативної діяльності;
- вузькі соціальні мотиви (прагнення отримати схвалення, посісти гідне місце в соціальній групі, підтвердити свій статус, підвищити рівень креативності, артистизму);
- мотиви соціального співробітництва, спілкування з іншими людьми упродовж здобуття вищої освіти.

Спільна (групова) діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни «Політологія» може бути:

- 1) за рівнем навчальних можливостей здобувачів – гомогенною та гетерогенною;
- 2) за особливостями розподілу навчальних завдань – однорідною, диференційованою, кооперованою, індивідуально груповою;
- 3) за часом функціонування – пролонгованою та локальною.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні курсу передбачає:

- підготовку до аудиторних занять та опрацювання матеріалу практичних робіт;
- вивчення окремих тем або питань змістового модуля, які у Робочій програмі винесено на самостійне опрацювання;
- виконання диференційованих завдань;
- підготовку рефератів та реферативних повідомлень, виступів на заняттях;
- виконання завдань для самоконтролю, що передбачає розв'язання практичних завдань, проходження тестів, відповідей на питання тощо;
- виконання творчих завдань, передбачених дисципліною.

Перелік тем

1. Шляхи формування ідей соціально-економічного прогнозування від давніх часів до сер. ХХ ст.
2. Розвиток прогностики і футурології в 2 пол. ХХ ст.
3. Технологічне прогнозування як основа прийняття стратегічних рішень
4. Регіональні програми технологічного передбачення
5. Поняття прогнозу і типологія прогнозів
6. Основні методологічні і методичні принципи прогнозування
7. Інструментарій прогнозування
8. Класифікація методів прогнозування
9. Методи і моделі експертних оцінок

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Базова

1. Воронкова В.Г. Соціально-економічне прогнозування: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.Г. Воронкова. Київ: Професіонал, 2004. 288 с.
2. Галушак М.П. Прогнозування соціально-економічних процесів: Навчальний посібник. Тернопіль: ТДГУ, 2009. 101 с.
3. Грабовецький Б.Є. Економічне прогнозування і планування: Навч. посіб. Київ: Центр навч. літ., 2003. 188 с.
4. Кулявець В.О. Прогнозування соціально-економічних процесів: Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2009. 194 с.

5. Пашута М.Т. Прогнозування та програмування економічного і соціального розвитку: Навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 408 с.
6. Пілько А.Д. Прогнозування соціально-економічних процесів: Конспект лекцій. Івано-Франківськ, 2011. 81с.
7. Присенко Г.В., Равікович Є.І. Прогнозування соціально-економічних процесів: Навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2005. 378 с.
8. Прогнозування соціально-економічних процесів: навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.030502 „Економічна кібернетика” денної форми навчання / Т.С.Клебанова, В.А.Курзенев, В.М.Наумов та ін. Харків: ХНЕУ ім.С.Кузнеця, 2015. 656 с.
9. Яцура В.В. Соціально-економічне прогнозування: навч. посіб. / В.В.Яцура; О.С.Сенишин; М.О.Горинь; ЛНУ ім.І.Франка. Львів: Вид. центр ім.І.Франка, 2010. 412 с.

Допоміжна

10. Аналітика та прогнозування соціально-економічних процесів і податкових надходжень: монографія / Паянок Т.М., Лаговський В.В., Краєвський В. М. та ін. Київ: ЦП «Компринт», 2019. 426 с.
11. Матвієнко В.Я. Прогностика. Київ: Українські пропілеї, 2000. 484 с.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Електронна бібліотека РДГУ. URL: <http://server.rdgu-dkm.rv.ua/library/>.
2. vipreshebnik. URL: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/>.
3. Буковинська бібліотека. URL: <https://buklib.net/books/21875/>.
4. osvita.ua. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/.
5. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidruchniki.com>.
6. Сайт Верховної ради України. URL: <http://www.rada.com.ua>.
7. Он-лайн бібліотека для студентів. URL: <https://www.twirpx.com/>.
8. Додаток Google AdWords. URL: <https://ads.google.com>.
9. Законодавство України : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
10. Бізнес-портал: <http://www.buziness.info>.
11. Загальноекономічний глосарій : <http://www.ssu-ekonomika.net>.
12. Інтернет портал для управлінців: <http://www.management.com.ua>.

Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль).

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання*	Методи оцінювання результатів навчання**
ЗК02.	Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної	КОМ2.	Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
		АіВ04.	Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10

	області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.				
ЗК03.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗН03.	Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
ЗК04.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ВМ06.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
		ЗН08.	Знати та розуміти методологію інтелектуального аналізу даних, основні практичні бізнес-задачі, що можна вирішувати засобами Data Mining, можливості застосування програмного забезпечення для інтелектуального аналізу даних у професійній діяльності.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
ЗК07.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ВМ07.	Ідентифікувати джерела, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники, виявляти приховані закономірності у великих масивах даних.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
ЗК09.	Здатність бути критичним і самокритичним.	ВМ09.	Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
		КОМ2.	Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
ЗК10.	Здатність приймати	ВМ08.	Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично	МН1 МН2 МН3	МО2 МО6 М10

	обґрунтовані рішення.		оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.	МН4 МН6	
СК01.	Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.	ВМ08.	Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
СК04.	Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.	ЗН03.	Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
СК07.	Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.	ЗН08.	Знати та розуміти методологію інтелектуального аналізу даних, основні практичні бізнес-задачі, що можна вирішувати засобами Data Mining, можливості застосування програмного забезпечення для інтелектуального аналізу даних у професійній діяльності.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
		ВМ03.	Застосовувати відповідні економіко - математичні методи і моделі для вирішення економічних завдань та розв'язувати аналітичні задачі і задачі прогнозування за допомогою сучасних технічних засобів, інформаційних технологій та програмних продуктів.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
СК08.	Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.	ВМ07.	Ідентифікувати джерела, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники, виявляти приховані закономірності у великих масивах даних.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
СК09.	Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та	ВМ10.	Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10

	економетричних моделей соціально-економічні процеси.		сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.		
СК11.	Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.	ВМ08.	Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
СК12.	Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.	ВМ06.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
СК14.	Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	ВМ10.	Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
		ВМ13.	Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10

* МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у поєднанні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань); МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота студентів.

** МО1 – екзамен; МО2 – усне або письмове опитування; МО3 – колоквиум; МО4 – тестування; МО5 – командні проекти; МО6 – реферати, есе; МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; МО8 – студентські презентації та виступи на наукових заходах; МО9 – захист лабораторних і практичних робіт; МО10 – залік.

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни
«Прогностика»**

Поточне оцінювання та самостійна робота									Залік	Сума
Модуль 1						Модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
4	4	5	5	10	6	10	6	10		
МКР 1 – 12						МКР 2 – 12			20	100

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
T1	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T2	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 2	4
T3	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
T4	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
T5	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	6 4	10
T6	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	3 3	6
<i>Модульний контроль</i>		-	12
T7	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	5 5	10
T8	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	3 3	6
T9	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	5 5	10
<i>Модульний контроль</i>		-	12
<i>Залік</i>		-	20
Разом:			100

**Система та критерії оцінювання
у Рівненському державному гуманітарному університеті**

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90–100	A	відмінно	здобувач вищої освіти (ВО) виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82–89	B	дуже добре	здобувач ВО вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)		
74–81	C	добре	здобувач ВО вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64–73	D	задовільно	здобувач ВО відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний	Середній (репродуктивний)		

			матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих			
60–63	E	достатньо	здобувач ВО володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.